

LEDER

2004 – et begivenhetsrikt år	3
Oppmuntrende om odontologisk forskning.....	122
Bli vi historieløse?	166
Markedsføring anno 2004	226
Til universitetene – bekymringsmelding.....	326
Venner i sommersonn	433
Flertallet velger offentlig stilling som første jobb.....	547
Myter for fall.....	618
1993–2004: et godt tiår for den private praksis.....	743
Nytt sted – nye vaner	814
Melding fra universitetene: Artikler i Tidende skal telle	862

PRESIDENTEN HAR ORDET

Tannlegers kompetanse	4
Stor utredning på trappene	71
Mer kunnskap om de eldres tannhelse	167
MNTF – et kvalitetsstempel?	227
Kollektivism eller individualisme	275
Tannlegene kommer.....	327
Pendelen svinger	382
Implantater er kommet for å bli	549
Never change a winning team.....	619
Kampen mot sukker	815
Representantskapet ønsker reklameavtalene	863

FAGARTIKLER

<i>Asmussen, Erik og Anne Peutzfeldt: Emalje-dentin-bindingssystemer.....</i>	130
<i>Birkeland, Jan Magne, Frithjof Ramm von der Fehr, Ola Haugejorden og Ståle Myklebust: Tannkrem med tinnfluorid – er det bra?</i>	384
<i>Dahle, Ulf R. og Fernanda C. Petersen: Tannlegers oppgaver i forbindelse med mulige bioterror-angrep.....</i>	178
<i>Eriksen, Harald M., Ida Koll-Fraffjord og Ingvild Nærum Heier: Diagnostikk og behandlingsplanlegging. Eksempler på variasjon i forslag til tannbehandling</i>	554
<i>Fuglem, Bjørn Joh., Kjell Kveberg og Roar Melkvik: Tinnitus – et omfattende helseproblem med store konsekvenser for den enkelte og for samfunnet</i>	562
<i>Gimmestad, Anne Løvberg, Dorthe Holst, Jostein Grytten og Irene Skau: Exit amalgam? – Amalgambruk i tannhelsetjenesten i Norge 2002</i>	284
<i>Gjerdet, Nils Roar og Helene M. Tvinnereim: Tannfargede fyllingsmaterialer</i>	124
<i>Grytten, Jostein, Dorthe Holst og Irene Skau: Tilfredshet med tannhelsetjenesten i den voksne befolkningen.....</i>	622

<i>Grytten, Jostein, Dorthe Holst og Irene Skau: Prisbevissthet, kvalitet og valg av tannlege</i>	628
<i>Grytten, Jostein, Irene Skau og Dorthe Holst: Endringer i utgifter og honorarer for tannbehandling 1995–2004</i>	744
<i>Holst, Dorthe: Trygd og tannbehandling. Aktuelt hvert 100. år?</i>	168
<i>Holst, Dorthe, Annemarie A. Schuller og Anne Gimmestad: Tannhelsen i dynamisk endring – fra sykdomsrisiko til helsepotensial.....</i>	866
<i>Høvik, Hedda, Ellen Karin Christiansen, Eva Henriksen, Leif Erik Nohr og Eva Skipenes: Når tannfeen «goes online». Bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi i tannhelsetjenesten.....</i>	276
<i>Jacobsen, Nils og Arne Hensten: Biomaterialistisk skråblikk på kjeveortopedien. En oversikt over materialrelaterte bivirkninger innen kjeveortopedi</i>	632
<i>Luukko, Keijo, Inger Hals Kvinnsland og Päivi Kettunen: Framstilling av tenner ved hjelp av stamceller – en nyvinning for klinisk odontologi i fremtiden?</i>	872
<i>Mo, Arild, Asbjørn Jokstad, Berit Schie Krogstad og Bjørn L. Dahl: Bittskinnebehandling ved kjeveleddsproblemer (TMD). En klinisk sammenligning mellom NTI-skinne og stabiliseringsskinne</i>	822
<i>Mørland, Berit: Etablering av medisinsk metodevurdering i Norge.....</i>	550
<i>Nordrehaug, Anne Åstrøm, Knut-Inge Klepp og Oddrun Samdal: Konsum av sukret mineralvann og søtsaker blant norske skoleelever: sterk økning fra 1989 til 2001</i>	816
<i>Rølla, Gunnar: Tinnfluorid – en ny fluorforbindelse i Norge</i>	390
<i>Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU): Kronisk parodontit – prevention, diagnostik och behandling. Utdrag av SBU:s systematiske litteraturöversikt och slutsatser</i>	876
<i>Stenvik, Arild, Dorthe Holst og Irene Skau: Gammelt og nytt studieprogram i Oslo: Oppfatninger etter ett år som tannlege.....</i>	394
<i>Strand, Gunhild V.: «Ozonhullet»</i>	234
<i>Thesleff, Irma: How to build a tooth? Developmental biology is revealing the instructions</i>	328
<i>Wang, Nina J. og Jan Th. Schiøth: Ekstraksjoner og pulpabehandling på grunn av karies i permanente tenner hos barn og unge. Omfang og årsaker</i>	228

TEMA: PERIODONTI

Forord: Tema: Parodontologi	5
<i>Aleksejuniene, Jolanta og Dorthe Holst: De periodontale sykdommers epidemiologi og klassifikasjon</i>	14

<i>Aass, Anne Merete</i> : Periodontal vedlikeholds- behandling	100
<i>Brathall, Gunilla och Henrik Jansson</i> : Rehabili- tering av parodontittpasienten.....	104
<i>Frandsen, Ellen V.G., Tove Larsen og Gunnar Dahlén</i> : Den parodontale infeksjon.....	30
<i>Hansen, B. Frode</i> : Diagnostikk av periodontale sykdommer	20
<i>Klinge, Björn och Palle Holmstrup</i> : Parodontit och allmännisjukdomar	72
<i>Knuuttila, Matti, Tellervo Tervonen och Hilikka Pernu</i> : Allmännisjukdomar som predisponerende faktorer vid parodontala förändringar	80
<i>Lahtinen, Aira</i> : Hur kan munhålsvården hjälpa pasienter sluta använda tobak	88
<i>Meyer, Knut</i> : Periodontiens historie i et nordisk perspektiv	6
<i>Ramberg, Per och Kaj Stoltze</i> : Nya behandlings- metoder ur ett vetenskapligt och kliniskt perspektiv – en utvärdering.....	92
<i>Uitto, Veli-Jukka och Anders Gustafsson</i> : Den paro- dontala infeksjonens lokale konsekvenser	36

KASUSPRESENTASJONER

<i>Fleten, Arvid og Nils Roar Gjerdet</i> : Aksidentell svelging av ei incisal bittskinne.....	638
<i>Persson, Sten, Knut Tornes og Nils Roar Gjerdet</i> : Fremmedlegeme i kjeveleddet.....	288
<i>Sefranek, Thomas</i> : Bittheving i et friendekasus ved hjelp av implantater.....	240
<i>Tvinnereim, Helene Meyer, Birgitte Fos Lundekvam, Morten E. Berge, Tore Morken og Lars Björkman</i> : Kontaktallergisk reaksjon overfor dentalt gull	400

FRA BIVIRKNINGSGRUPPEN

Resultat fra bivirkningsrapportene 2003	568
---	-----

DOKTORAVHANDLING

<i>Sigbjørn Løes</i> : Koordinering av nervevekst og organdannelse.....	140
--	-----

SPØR NIOM

<i>Bruzell, Ellen M.</i> : Herdelamper og øyeskader	138
<i>Dahl, Jon E. og I. Eystein Ruyter</i> : Adhesivsystem ...	566
<i>Karlsson, Stig og Arne Hensten</i> : Avvikande reaksjoner mot dentale biomaterial.....	642
<i>Kvam, Ketil og Stig Karlsson</i> : Helkeramiske protet- iske erstatninger. Hva er mulig i dag og kommer keramene til å erstatte metallene innenfor protetikken?.....	336

AKTUELT FAG

<i>Dahle, Ulf R. og Nils Roar Gjerdet</i> : Nytt og nyttig fra nett og tidsskrifter.....	410, 570
<i>Eriksen, Harald M. og Anne Merete Aass</i> : Tannlegeutdanning i Tromsø: Hvordan går planleggingen?	244

<i>From, Sigurd H.</i> : Isogen rekonstruksjon av human mandibula	641
<i>Gjerdet, Nils Roar</i> : Osonbehandling av karies: Utilstrekkelig dokumentasjon av effekten	640
<i>Heløe, Berit</i> : Det er mangt å undre seg over. Ytringer fra forfatteren av rapporten «Gap opp og skyld, men på hva?»	406
<i>Rolstad, Morten H.</i> : Skal – skal ikke: om profylaktisk fjerning av visdomstener	182

TEMA: TANNLEGE I PRIVAT PRAKSIS

<i>Kari Odland</i> : Privat sektor – hvor står vi og hvor går vi?	750
Aktiv dame trives med solopraksis.....	752
Assistenttannlege lønner seg	754
Aksjeselskap er ryddig	756
Tannpleier betyr avlastning og trivsel	758
Krevende og bra å være flere.....	760
Lykkelig som stor.....	762
Anton Gonnæs: Regnskap for tannleger.....	766
Otto Risanger: Skatt og andre fordeler og ulemper ved ulike praksistyper	773
Otto Risanger: Pensjonsspørsmål i privat praksis.....	775
Tannlegeforeningens pensjonskasse (TP).....	778
Otto Risanger: Velferdsordninger i privat praksis....	779
NTFs Gjensidige Sykeavbruddskasse	782
Sykehjelpsordningen for tannleger.....	782
Kjartan Vik, Vital Skade AS: Skadeforsikring for praktiserende tannleger	783
Samarbeid mellom tannleger – hvilke problemer kan oppstå?	786
<i>Knut S. Kjølstad</i> : Samarbeid mellom tannleger	788
Kontraktforslag 1 – samarbeid.....	789
Kontraktforslag 2 – ansettelse	790
<i>Knut S. Kjølstad</i> : Leiekontrakter: vær oppmerksom på fallgruvene	792
Kontraktforslag – leiekontrakt.....	793
<i>Rita Tilley Wilberg</i> : Etikkt utad og kolleger i mel- lom – bare vanlig folkeskikk?.....	794
Merverdiavgiftssaken – hva nå?.....	795
Husk prisopplysning.....	796
HMS i praksis: Kvalitetshåndboken finner du på nett	797

AKTUELT

Nytt implantat – kortere behandling.....	46
Nye spesialiteter – ingen helt naturlige ting	110
Fjerning av amalgam ga ikke reduserte plager over tid.....	112
Åpen utredning med utgangspunkt i befolkningens behov	144
Norge samles til ett forebyggingsrike.....	146
Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord- Norge: Her er basen for OrtoPol@r.....	148
OrtoPol@r - hva er nå det?	149
Tobaksforebygging og pasientrådgivning: Norske tannleger har en vei å gå.....	151

Langt fra utbrent – klar for to nye år (Intervju med presidenten i NTF, Carl Christian Blich)	186	på én gang	576
WHO's globale strategi mot livsstilssykdommer sluttføres før sommeren: Innsjutt for altomfattende strategi (Intervju med Kåre R. Norum)	188	Futt er slutt – men hva nå?	578
Endrede skatteregler i forbindelse med tannbehandling – årets selvangivelse	190	Mye man ikke vet om nye materialer	646
Tannlegene kan bli bedre til å tenke miljø! Erfaringer fra kontroll av tannleger og amalgaminnsamlere	191	Forskerskole etablert i Oslo	648
Tannrestaureringsmaterialer og allergi: Høyesterett frifant importør og forhandler	192	MaxilloPol@r – et nytt desentralisert spesialutdanningsprogram på trappene	649
Hver fjerde nordmann røyker daglig	193	Kurs som gir utvikling for alle i DOT	650
Mangesidig brasiliansk norgesvenn (Intervju med Hamilton Bellini)	194	Kurs i folkehelsearbeid: Arbeidskrevende, gøy og lærerikt	652
Carl Christian Blich snur i synet på bruken av NTFs logo i reklamesammenheng: Reklameavtalene bør avvikles	244	Ingen bivirkning er for liten	886
Harald M. Eriksen og Anne Merete Aass: Tannlegedanning i Tromsø. Hvordan går planleggingen? ..	246	Bleking gir mer arbeid	889
Mot nytt odontologibygget i Bergen	250	Der ingen skulle tru at bakterier kunne bu	890
Studentene tok tak og fikk det bedre	251	Lang vei frem mot dyrking av tenner?	891
Helsetilsynets rapport om tannhelsetjenesten i Norge, mars 2004: Store forskjeller mellom fylkene	253	KLAGESAKER	
Fylkestannlege ble seniorrådgiver for infeksjons- overvåking i Folkehelseinstituttet: Smitte kjenner ingen grenser	255	Hva skjer når noen klager til Helsetilsynet?	416
Årets lønnsforhandlinger står for døren: Et sikkert vårtegn	292	Tannlege fikk advarsel: Uforsvarlig behandling og mangelfull informasjon og journalføring	580
Pleietrengende med tenner er ille ute	294	Tannlege mistet retten til å rekvirere legemidler i gruppe A og B	655
Fem ukers praksis – bra for både studenter og veiledere	296	Klageordningen tjener begge parter	656
Sju måneder ute i distrikt for Tromsø-studenter	297	Pasienten klager – hvem behandler?	658
Tannhelsetjenesten i Nordland: Rekruttering og stabilisering	340	Eksempler på saker behandlet i Oslo Tannlegeselskaps klagenemnd	660
Tiåringer blir eksperter på tannpuss	342	Hva gjør vi når vi har mistanke om at en kollega driver malpraksis?	661
Tiltaksplan for bedre tannhelse i Øksnes	343	Tannlegen slapp reaksjon fra Helsetilsynet	829
Stabile sekretærer holder klinikken i gang	345	KOMMENTAR OG DEBATT	
Så å si full dekning i Den offentlige tannhelsetjenesten: Fryd og gammen i Møre og Romsdal – så lenge det varer	348	Gammelt nytt om erosjoner (Gunnar Rølla)	114
De private er blitt flere: Nok å gjøre, men bedre kapasitet	349	Torbjørn Jarle Breivik: Plakkbakterier er neppe den primære årsak til periodontal sykdom	152
Sogn og Fjordane har stadig vekk ubesatte tannlegestillinger: Ønsker stabilitet	350	Etikk – moral – og prinsipper (Tanntekniker Ulf R. Bjerke)	154
Sogn og Fjordane prøver å få sine egne tilbake: Tilhørighet betyr mye	351	Ny refusjonsordning for rehabilitering av perio- pasienter (Kjell Røynesdal)	197
Øystein Langåker og Friedrich Schaller: Regler og retningslinjer ved pliktmessige ytelser etter § 5–6. En oppsummering	352	Lilleborg beklager	197
Tror på økt nordisk samarbeid	412	Nytt implantat – kortere behandlingstid. Kommentar til intervju med Jan Ellingsen i Tidende nr. 1, 2004 (Kjell Norman-Pedersen)	198
Tannteknikerne er helsearbeidere	414	Nytt implantat – kortere behandlingstid. Jan Eirik Ellingsen svarer Kjell Norman-Pedersen	199
Europeisk helsetrygdkort erstatter blankett E 111	417	Narrespill om ny tannpasta (Anne Bjørg Tveit, Ivar Espelid, Bjørn Øgaard og Tirill Willumsen)	258
Leserne ønsker mer fagstoff i Tidende	420	Lilleborg fører forbrukerne bak lyset (Anne Bjørg Tveit, Ivar Espelid, Bjørn Øgaard og Tirill Willumsen)	259
Seierstadutvalget: Vil snu hver eneste sten	572	Storm i et tannglass (Marketingdirektør Arve Heltne og laboratoriesjef Erik Smith Wang, Lilleborg)	260
Forskning for klinisk kvalitet i hverdagen	574	Tinnfluorid og tannerosjoner (Gunnar Rølla)	261
Ny fakultetsdirektør i Oslo: Bra at det skjer mye		Er vi med på å knekke ryggen på norske tann- teknikere?	300
		Hørselsskader på tannlegekontoret. Er tinnitus en iatrogen komplikasjon ved ultralydbehandling hos tannlegen? (Bjørn Johan Fuglem)	422
		Tannteknikk og etikk... (Trond Andersen)	423
		Egenannonsering – er det fritt fram? (Rita Tilley Wilberg)	582

Kolleger eller konkurrenter? (Kirsti Øyen).....	583
La oss ta vare på norske tannteknikere! (Kjetil Reppen).....	583
Pendelen svinger. Erik Lind kommenterer «Presidenten har ordet» i Tidende nr. 8	584
Gladmelding fra en sensor (Reidun Stenvik)	585
Hovedstyret på vinglekurs. Følger ikke opp representantskapsvedtak i spesialistsaken (Bent Thv. Gerner).....	664
Spesialistsaken er prioritert. Presidenten i NTF svarer Bent Gerner	666
Trygderegler til besvær (Bent Thv. Gerner).....	667
Trygderegler til besvær. Svar fra Friedrich Schaller.	668
Spesialistsaken nok en gang (Einar Berg).....	798
Tannlegens rolle. Presidenten i NTF, Carl Christian Blich, svarer Einar Berg	799
Mer om spesialister. Hovedstyremedlem Inger-Lise Mathiesen kommenterer Einar Bergs innlegg	800
Er det et problem at behandlere ikke er enige? (Dorthe Holst)	802
Tannhelsetjenester ... med blanke ark og fargestifter tel (Nils Lunder, Bjørn Ellingsæter og Bjørn Horgen Ellingsen)	894
Spesialistdebatten: polemikken vil fortsette (Einar Berg).....	898
Selges norske tannlegepraksiser for billig? (Trond-Egil Korsmo).....	899

NTFs LANDSMØTE 2004

NTFs landsmøte 2004: Vellykket i nye omgivelser...	830
Minimal invasiv tannbehandling og kariesrisiko	834
Små tenner – et barnehageprosjekt for bedre tannhelse.....	836
Partialproteser – fortsatt aktuell og forsvarlig behandling.....	837
11. september 2001 fra en rettsodontologisk synsvinkel.....	838
Periimplantitt – en folkesykdom?	839
Nytt og nyttig fra NIOM	840
Dentinbinding – forståelse for produktet er viktigst	841
Kjeveortopedi for godt voksne 50 +.....	842
Hypnose og avslapning	843
Aktualitetsforedragene: Fersk forskning med spennvidde	844
Den musiske medisin fenget	845
Litteraturen setter ord på det	846
«En gammel mann som danser ». Erttertenksom enmannsdialog avsluttet landsmøtet: Om tro, håp og kjærlighet.....	847
NTFs informasjonsmøte 2004: Sakene var interessante – men hvor var de interesserte?	848
Fem i forbifarten	850
Nordental 2004.....	900

NTFs REPRESENTANTSKAPSMØTE 2003

Fort gjort	42
------------------	----

FORUM FOR TILLITSVALGTE

NTFs Forum for tillitsvalgte, Leangkollen i Asker, 16.–17. april 2004: Fasttannlege – er det realistisk?	356
--	-----

FDI 2004

New Delhi, 10.–13. september 2004: Møte med store kontraster	904
Winnie Brodam: Evidensbasert tyvstart på FDI-kongres.....	906
Fremtidstoget kører.....	907
FDI-kongressen er mer enn fag	908
Svensk kommunikasjonssjef i FDI.....	909

ANDRE MØTER

Vestlandsmøte på velprøvde spor.....	200
Skoletannklinikken på museum.....	201
Tannvernseminar i Oslo 8. mars 2004: Tenner for livet – ny giv i det forebyggende arbeidet	302
The 1st European conference on preventive and minimally invasive dentistry. Kongress med klinisk vinkling	472
Samfunnsodontologisk forum, Kongsberg 10.–12. juni: Venteforum.....	586
Sommersamling i Østfold.....	670

BOKNYTT	60, 118, 209, 311, 476, 601, 679, 736
---------	---------------------------------------

MINNEORD

Kjeld Kristian Skjørland.....	52
Jens B. Glasø	161

TIDENDES SOMMERHEFTE 2004

Vårens spill	436
Nordnorsk sjel med hjertet i Tunisia	438
Har styring på katastrofen	440
Som far så sønn	442
Invalid tannlege gir gass	444
På egen kjøll til Marmaris	446
På to hjul for svingende.....	450
Fotograf og tannlege?	452
Tre fotografier av Bjørn Falck-Andersen	452
Det var tider.....	456
Forsommervisitt hos Karl-Anders og Eldfrid	
Hovden	460
Sic transit gloria denti.....	464
Ein tannlækjar utanom det vanlege	466
Generalsekretæren tar sommeren i Oslo.....	468
Doktor Dracula.....	470

KURSKATALOG OG LANDSMØTEPROGRAM

Landsmøteprogram 2004, nr. 10.....	485–544
Kurs våren 2005, nr. 13	693–740

NTFs REPRESENTANTSKAP 2004

Utgitt som bilag til nr. 12. Fra 2004 vil representantskapsheftet gå som bilag til Tidende.